

Podem esperar una reforma horària?



Algunes empreses de diversos sectors ja han impulsat diferents models de gestió de temps

Només serà possible un canvi d'horaris si hi ha una voluntat inequívoca i de tots els governs

● Cada inici d'any és una bona excusa per fer bons propòsits. I molts d'ells, sovint, vénen encapçalats pel “Jo em proposo tenir temps per...”. Aquelles persones que treballen segurament es plantejaran amb la boca petita aquests “tenir temps per...”.

Un cop d'ull a la negociació col·lectiva ens permet veure que les jornades anuals es situen a un nivell similar a les d'anys anteriors, que no hi ha una tendència diferent pel que fa a la distribució irregular de la jornada, i que no aconseguim escapar-nos de l'esquema tradicional d'horari partit, o del calendari laboral d'onze mesos de feina i un de vacances, sigui quin sigui el sector que observem.

És més, un cop d'ull als convenis *post-crisi* ens permet constatar que la flexibilitat horària està fora del marc normatiu dels convenis col·lectius i que acaba resolent-se a “peu d'empresa”, on sempre estem sotmesos a les necessitats implacables d'un mercat que demana estar obert les 24 ho-



ESTHER SÀNCHEZ

Experta en treball i recursos humans del Consell Assessor per a la Reforma Horària

res i en què es consoliden models de treball en massa per internet, que vaticinen un canvi dràstic en la clàssica relació temps-treball-salari.

Fora d'aquesta realitat, com a petits oasis en el desert, és cert que existeixen algunes empreses, petites i grans i de sectors diversos, que des de fa anys han impulsat diferents models de gestió del temps de treball, adreçats a afavorir la conciliació de la vida personal i laboral i que s'esforcen a fer públics els seus beneficis en termes de motivació, absentisme i rotació de personal o rendiment. Cal acceptar críticament que no totes són tan brillants com sembla i que algunes es mouen en el reliscós terreny que alguns anomenen “salari emo-

cional”: pagar a qui s'ho mereix no amb diners, sinó amb satisfacció.

Perillosa equació aquesta, la de bescanviar talent per temps lliure, i que confirma també la mercantilització a què estem sotmetent els més essencials aspectes de les nostres vides.

En aquest context fragmentat i subjecte a les arbitrarietats de les dinàmiques de poder, només serà possible un canvi significatiu si, precisament, es produeix una alineació de poder que manifesti una voluntat inequívoca adreçada a canviar la situació actual, si tots aquests governs *in pectore* sorgits dels nous mapes electorals donen valor a totes les evidències científiques que alerten dels efectes perniciosos d'aquest desordre en el horaris, estiren amb força tots els resistents que encara afirmen perversament que el “temps és or” i garanteixen gelosament no només un lideratge, sinó que la pròpia comunitat és la que li dona sentit i continuïtat.

Sens dubte, aquest seria un bon propòsit per al 2016, perquè el que acaba sent un exercici esgotador per manca de suport és que cadascú individualment s'enfronti tot sol a un desig, creient-se que és una mera aspiració personal quan és, en realitat, una necessitat col·lectiva.

La universalització dels drets socials



Qüestiono si, en aquests termes de dignitat, hem renunciat a l'horitzó legítim d'una vida digna”

Si algun repte es fa urgent és que la política recuperi la lluita i defensa pels drets socials

● Si hi ha un debat silenciats, apartat i minimitzat en el debat polític dels darrers anys, al qual han contribuït els moments d'alta tensió territorial que vivim, és el debat dels drets socials. Se'm fa sospitós, gairebé perillós des d'un punt de vista democràtic, que s'obviï allò que fa, de la nostra, una societat d'individus lliures; els drets.

Sembla haver-se oblidat per part de molts protagonistes polítics que les democràcies liberals, o el pensament liberal en el seu conjunt, van lluitar per la diferència entre els drets i el poder. I que un dels combats que la ciutadania mantenia obert amb el poder era, precisament, l'assoliment de modestes o ambicioses –segons el context històric– conquestes de drets.

Ens hem conformat, com si la nostra consciència se sentís confortablement instal·lada, amb plans de xoc contra la pobre-



ORIOI ILLA

President de la Taula del Tercer Sector Social

sa que no redueixen la pobresa, succedanis de les polítiques de transformació social que realment necessitem, com si aquesta pobresa fos una anomalia substancial al nostre sistema econòmic, més que no pas una patologia extrema de la desigualtat que, cada cop més, amplia la distància entre els pocs que molt tenen i els molts que malden per sobreviure.

Crec que, en part, hem d'assumir la part de crítica que ens pertoca. La de resignar-nos a acceptar que un dels preus a pagar per la crisi econòmica fos, precisament, renunciar a una part d'allò que ens ha permès fer una mica més suportable les conseqüències de tan permanent crisi; la cobertura universal dels drets socials.

La igualtat en la dignitat s'hauria de

convertir en una premissa obligatòria en tota acció governamental. Una dignitat que té la seva expressió en la lluita contra la precarietat laboral, contra l'alimentació insuficient de la infància, contra la manca d'habitatge digne, contra les dificultats en l'accés a l'energia i els subministraments bàsics de la llar o contra l'abandonament prematur de l'escola.

Qüestiono si, en aquests termes de dignitat, hem renunciat a l'horitzó legítim d'una vida digna. I, si algun repte es fa urgent per al 2016, és que la política recuperi aquesta concepció de dignitat que voldrà dir recuperar la lluita i defensa pels drets socials.

En un moment en què l'increment dramàtic de la precarietat i les desigualtats ens ho posa més difícil, en què els recursos disminueixen i en què gran part de la nostra ciutadania veu el futur amb incertesa, les entitats socials catalanes estem compromeses, més que mai, en aquesta defensa de drets socials tan necessària. Perquè una Catalunya social també necessita disposar d'un tercer sector més fort, més reconegut i més influent per donar millor resposta al conjunt de desafiaments que la crisi actual ens planteja.